

I

(Resolutsioonid, soovitusel ja arvamused)

ARVAMUSED

NÕUKOGU

NÕUKOGU ARVAMUS,

4. märts 2008,

Austria ajakohastatud stabiilsusprogrammi 2007–2010 kohta

(2008/C 74/01)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni soovitusi,

olles konsulteerinud majandus- ja rahanduskomiteega,

ON ESITANUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

- (1) 4. märtsil 2008 vaatas nõukogu läbi Austria ajakohastatud stabiilsusprogrammi aastateks 2007–2010.
- (2) Austria majanduskasv on olnud viimastel aastatel kiire, ületades euroala teiste riikide keskmist. Kuigi eratarbimine oli tagasihoidlik, olid majanduskasvu peamised toetajad netoekspord ja investeeringud. Jätkuv palgakasvu piiramine aitab säilitada hindade stabiilsuse, edendades samas rahvusvahelist konkurentsivõimet.

Austria tööturg on toiminud hästi, töötuse määr on üks ELi madalaimatest ning üldine tööhõive määr on üle 70 %, mis on Lissaboni strateegias kehtestatud eesmärk. Samas on eakamate töötajate tööhõive määr alla ELi keskmise. Kuigi valitsemissektori võlg ületab 60 % SKPst, on valitsemissektori eelarve puudujääk alates 2005. aastast vähenenud, kuid eelarvetasakaalu saavutamine on korduvalt edasi lükkunud. Riigi rahanduse püsiv tasakaalustamine sõltub samuti valitsemissektori eri tasandite vaheliste finantssuhete parandamisest, kuna praegused suhted on ülemäära keerukad ega ole läbipaistvad.

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1055/2005 (ELT L 174, 7.7.2005, lk 1). Kõik käesolevas tekstis osutatud dokumendid on kättesaadavad järgmisel veebilehel:
http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (3) Programmi aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumi kohaselt aeglustub SKP reaalkasv 3,4 %-lt 2007. aastal 2,5 %-le ülejäänud programmiperioodil. Olemasoleva teabe ⁽¹⁾ põhjal hinnates näib see stsenaarium põhinevat usutatavatel kasvuprognosidel. Toiduaine- ja naftahindade hiljutise arengu taustal võib inflatsioon kujuneda programmis prognoositust veidi suuremaks, kuid palgakasvu jätkuv ohjeldamine peaks aitama säilitada konkurentsivõime kõrge taseme.
- (4) Stabiilsusprogrammi viimases ajakohastatud versioonis prognoositakse valitsemissektori eelarve puudujäägiks 2007. aastal 0,7 % SKPst, samas kui eelmises versioonis seati eesmärgiks 0,9 %. Selline puudujäägi vähenemine tuleneb peamiselt oodatust paremast tsüklilisest majandusarengust, mille tulemusena ületasid laekumised eelarves prognoositut; nende laekumistega kompenseeriti kulutuste kavandatud veidi suuremat kasvu. Eelkõige tulenesid eeldatud suuremad tulud üksikisiku ja ettevõtte tulumaksu ning kapitalitulult makstava tulumaksu laekumistest. Üldjoontes märgib nõukogu, et eelarve täitmist 2007.aastal võib pidada samuti vastavaks eurorühma 2007. aasta aprilli suunistele eelarvepoliitika kohta.
- (5) Keskpika perioodi eelarvestrateegia peaeesmärk on täita keskpika perioodi eesmärk, milleks on struktuurse tasakaalu (st tsükliliselt kohandatud tasakaal, v.a ühekordsed ja muud ajutised meetmed) saavutamine 2010. aastaks. Valitsemissektori nominaalne eelarveseisund peaks 2007. aasta puudujäägist 0,7 % SKPst jõudma 2010. aastaks 0,4 % suurusesse ülejääki, kusjuures korrigeerimine toimub programmiperioodi lõpus. Esmane ülejääk peaks programmiperioodi jooksul suurenema veidi vähem, s.o 0,9 % võrra SKPst. Ühiselt kokkulepitud meetodite kohaselt arvatud struktuurne puudujääk väheneb 1 protsendipunkti võrra SKPst aastatel 2007–2010 ⁽²⁾. Eelarve konsolideerimine põhineb peamiselt kulutuste kärpimisel, milles mängivad peamist rolli sotsiaalkulutuste piiramine ning haldusreformidest saadav kasu. Eelmise programmiga võrreldes, milles prognoositi, et 2009. aastal jõutakse peaaegu keskpika perioodi eesmärgini, prognoositakse ajakohastatud versioonis, et kavandatud kohandamine lükkub hilisemasse aega, hoolimata 2007. aasta soodsast majanduskasvust. Valitsemissektori koguvõlg, mis hinnanguliselt vastas asutamislepingus sätestatud kontrollväärtusele 60 % SKPst, peaks programmiperioodi jooksul vähenema 4,5 % võrra.
- (6) Programmi eelarveprognoosidega seotud ohud näivad olevat üldiselt tasakaalus 2008. aastal, kuid 2009. ja 2010. aastal võib eelarvetulemus kujuneda prognoosidest halvemaks, hoolimata usutatavatest makromajanduslikest eeldustest. Nii puuduvad programmis piisavad andmed meetmete kohta, mida on vaja kulutuste märkimisväärse piiramise toetamiseks, mis on kavandatud programmi viimaseks kaheks aastaks, kuigi sääst töötuskindlustushüvitiste ja pensionide arvelt 2004. aasta pensionireformi tulemusena peaks aitama vähendada kulutuste määra. Samuti ei ole selge, kuidas kulutustega seotud eesmärgid võimaldavad programmiperioodil täiendavalt kulutada haridusele, teadus- ja arendustegevusele ning infrastruktuurile, kuigi ei ole teada, kui palju saadakse kasu avaliku halduse efektiivsuse suurendamisest.

Lõpetuseks osutatakse programmis maksukärbetele 2010. aastal, samas ei märgita, millega kavatakse neid rahastada. Riskid võla suhte eeldatavale arengule tunduvad olevat tasakaalus, kuna võimalik suurem puudujääk võib ühelt poolt ohustada programmis esitatud kohandamiskava täitmist, samas kui SKP nominaalkasv võib osutada eeldatust suuremaks.

- (7) Kõnealust riskianalüüsi arvesse võttes ei pruugi programmi eelarvepõhimõtted olla piisavad, et tagada keskpika perioodi eesmärgi saavutamine 2010. aastaks. Siiski tagab see piisava varu tavaliste makromajanduslike kõikumiste korral, et programmiperioodi jooksul ei ületataks puudujäägiläve 3 % SKPst. 2008. aastal ei kohandata eelarvet keskpika perioodi eesmärgi suunas piisavalt kiiresti ning tempot tuleks oluliselt tõsta, et olla kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga, milles sätestatakse, et majanduse

⁽¹⁾ Hinnangus võetakse eelkõige arvesse komisjoni talituste sügisprognoosi ja komisjoni 2007. aasta oktoobris koostatud hinnangut riikliku reformiprogrammi rakendusaruande kohta.

⁽²⁾ Kui täiendavaid kulutusi sõjavarustusele käsitada ühekordse meetmena (nagu on tehtud programmis vastavalt allpool esitatud ülevaatlilikele tabelile, kuigi komisjoni talitused käsitavad seda muuna), oleks struktuurse eelarvepuudujäägi kohandamine 0,2 % võrra väiksem kui ilma selle ühekordse meetmeta.

tõusuaegadel tuleks igal aastal struktuurset puudujääki vähendada vähemalt 0,5 % SKPst. Nõukogu märgib samuti, et kohandamise kiirus 2008. aastal ei ole kooskõlas ka eurorühma 2007. aasta aprilli suunistega eelarvepoliitika kohta. Pärast 2008. aastat tuleks kavandatud kohandamist toetada kulutusi vähendavate erimeetmetega.

- (8) Oht Austria riigi rahanduse jätkusuutlikkusele tundub olevat väike. Elanikkonna vananemise pikaajaline mõju on alla ELi keskmise, kavandatud pensionikulude suhe SKPse peaks pikemas perspektiivis vähenema. Programmis käsitletud 2007. aasta eelarveseisund, mis on parem eelmise programmi lähtepositsioonist, aitab vähendada elanikkonna vananemise prognoositud pikaajalist mõju eelarvele. Suure esmase ülejäägi säilitamine keskpika perioodi jooksul, nagu on kavandatud programmis, aitaks veelgi vähendada ohtusid riigi rahanduse jätkusuutlikkusele.
- (9) Stabiilsusprogramm on täielikult kooskõlas riikliku reformiprogrammi 2007. aasta oktoobri rakendusaruandega. Keskendudes otsese eelarvemõjuga meetmetele, nähakse nii stabiilsusprogrammi kui ka rakendusaruandega ette suunata kulutused majanduskasvu soodustavatesse valdkondadesse, nt teadus- ja arendustegevusse, infrastruktuuri ja haridusse. Samuti sisaldab rakendusaruanne teavet avaliku halduse ja tervishoiusüsteemi reformide kohta, samuti uue keskpika perioodi eelarveraamistiku kasutuselevõtu kohta, mis kõik on stabiilsusprogrammi olulised elemendid eelarve konsolideerimiseks.
- (10) Programmi eelarvestrateegia on ainult osaliselt kooskõlas koondsuunistes sisalduvate riigispetsiifiliste majanduspoliitika üldsuuniste ning Lissaboni strateegia raames euroala liikmesriikide jaoks välja antud suunistega eelarvepoliitika valdkonnas, kuna eelarveseisundi struktuurne paranemine keskpika perioodi eesmärgi suunas ei tundu olevat piisav.
- (11) Seoses stabiilsus- ja lähenemisprogrammide tegevusjuhendis esitatud andmenõuetega on programmis esitatud kõik kohustuslikud andmed ja enamik vabatahtlikest andmetest ⁽¹⁾.

Üldiselt leiab nõukogu, et potentsiaalilähedase majanduskasvu taustal on programmiga ettenähtud liikumine keskpika perioodi eesmärgi poole aeglane, kusjuures eelarve kohandamine on kavandatud programmiperioodi lõppu ning põhineb peamiselt lõplikult kindlaks määramata kulutuste piiramisel. Eelarve-eesmärkide saavutamine pärast 2008. aastat on seotud riskidega ning keskpika perioodi eesmärk võib programmiperioodi lõpuks jääda saavutamata. Ajakohastatud versioonis ei käsitleta 2010. aastaks kavandatud maksukärbete rahastamise allikaid. Valitsemissektori võlg väheneb eeldatavasti veidi alla kontrollväärtust 60 % SKPst 2007. aastal ning jätkab järgmistel aastatel mõõdukat vähenemist. Oht Austria riigi rahanduse pikaajalisele jätkusuutlikkusele on väike.

Arvestades eespool esitatud hinnangut, kutsutakse Austriat üles kasutama prognoositust veidi soodsamat eelarvepuudujäägi tulemust 2007. aastal, et toetada kohandamist 2008. aastal ning toetada kahele viimasele programmiaastale kavandatud kohandamist piisavate erimeetmetega, mis hõlmab ka kavandatava maksureformi rahastamist. Sel moel peaks olema võimalik saavutada keskpika perioodi eesmärk programmis kavandatud varem, kärpides eelkõige rangemalt kulutusi ja kasutades ootamatuid maksutuluseid eelarve konsolideerimiseks.

Nõukogu märgib samuti, et kõnealused meetmed on kooskõlas eurorühma 2007. aasta aprilli suunistega eelarvepoliitika kohta.

Peamiste makromajanduslike ja eelarveprognooside võrdlus

		2006	2007	2008	2009	2010
SKP reaalkasv (muutus, %)	SP nov 2007	3,3	3,4	2,4	2,5	2,5
	KOM nov 2007	3,3	3,3	2,7	2,4	puudub
	SP märts 2007	3,1	2,7	2,3	2,5	2,6

⁽¹⁾ Eelkõige puuduvad andmed varude muutuste korrigeerimise teatavate elementide kohta, samuti pikaajalisele jätkusuutlikkuse kohta.

		2006	2007	2008	2009	2010
THHI inflatsioon (%)	SP nov 2007	1,5	1,9	2,0	2,0	2,0
	KOM nov 2007	1,7	1,9	1,9	1,8	puudub
	SP märts 2007	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8
SKP lõhe ⁽¹⁾ (% potentsiaalsest SKPst)	SP nov 2007	- 0,5	0,4	0,4	0,5	0,5
	KOM nov 2007 ⁽²⁾	- 0,4	0,4	0,8	0,8	puudub
	SP märts 2007	- 0,3	0,1	- 0,1	0,1	0,3
Netolaenu andmine/võtmine muu maailma suhtes (% SKPst)	SP nov 2007	3,2	3,5	3,7	3,7	3,7
	KOM nov 2007	3,3	4,6	5,2	5,3	puudub
	SP märts 2007	puudub	puudub	puudub	puudub	puudub
Valitsemissektori eelarve tasakaal (% SKPst)	SP nov 2007	- 1,4	- 0,7	- 0,6	- 0,2	0,4
	KOM nov 2007	- 1,4	- 0,8	- 0,7	- 0,4	puudub
	SP märts 2007	- 1,1	- 0,9	- 0,7	- 0,2	0,4
Esmane tasakaal (% SKPst)	SP nov 2007	1,5	2,0	2,1	2,3	2,8
	KOM nov 2007	1,4	1,7	1,8	2,0	puudub
	SP märts 2007	1,9	2,0	2,1	2,6	3,1
Tsükliliselt kohandatud tasakaal ⁽¹⁾ (% SKPst)	SP nov 2007	- 1,2	- 0,9	- 0,8	- 0,4	0,1
	KOM nov 2007	- 1,2	- 1,0	- 1,0	- 0,8	puudub
	SP märts 2007	- 1,0	- 0,9	- 0,7	- 0,2	0,2
Struktuurne tasakaal ⁽³⁾ (% SKPst)	SP nov 2007	- 1,2	- 0,7	- 0,6	- 0,4	0,1
	KOM nov 2007	- 1,2	- 1,0	- 1,0	- 0,8	puudub
	SP märts 2007	- 1,0	- 0,8	- 0,4	- 0,2	0,2
Valitsemissektori koguvõlg (% SKPst)	SP nov 2007	61,7	59,9	58,4	57,0	55,4
	KOM nov 2007	61,7	60,0	58,4	57,2	puudub
	SP märts 2007	62,2	61,2	59,9	58,5	56,8

Märkused

⁽¹⁾ Programmide raames esitatud teabe alusel komisjoni talituste arvatud SKP lõhed ja tsükliliselt kohandatud tasakaal.

⁽²⁾ Põhineb hinnangulisel potentsiaalsel kasvul, mis on 2006. aastal 2,2 % ja 2007.-2009. aastal 2,4 %.

⁽³⁾ Tsükliliselt kohandatud tasakaal, v.a ühekordsed ja muud ajutised meetmed. Vastavalt programmi viimasele ajakohastatud versioonile on ühekordsed ja muud ajutised meetmed 0,2 % SKPst 2007. ja 2008. aastal ja 0,1 % 2009. aastal (kõik puudujääki suurendavad kulutused sõjatehnikale). Komisjoni talituste sügisprognoosis ei ole arvesse võetud ühekordseid ja muid ajutisi meetmeid, kuna komisjoni teenistused ei pea neid kulutusi sõjatehnikale ühekordseteks.

Allikad:

stabiilsusprogramm (SP); komisjoni talituste 2007. aasta sügise majandusprognoosid (KOM); komisjoni talituste arvutused